UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

N ante J

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

Nil pro niſi ſubiunctiuo iungit̃. Eſt enĩ a niſi ꝑ apocopen factũ. Qñq; ẽt indicatiuo vt ni fallor. Ubi ſciẽdũ ẽ. ꝙ ni niſi q̃ꝫ et p̄terq̃ꝫ ſꝑ repetũt eoſdẽ caſus q̃ ꝑceſſerunt: vt Quid ẽ aĩal niſi corpus cũ aĩa ꝯcretũ? Quid aliud q̃ris q̃ꝫ voluptatẽ? nulli placet p̄terq̃ꝫ mihi p̄ter võ ſꝑ exigit actiuũ: vt nulli places p̄ter me. Ponit̃ interdũ ni pro ne. Uirg. Ni teneant curſus Plau. Ni ſtulta ſis: niſi in principio ſentẽtię indicatiuũ deſiderat alias ẽt ſubiunctiuũ vt vapulabis niſi caues. vel caueas. ẽ aũt cõpoſitũ niſi. ex nõ ⁊ ſi. ⁊ ſignificat ſi nõ. vel p̄terq̃ꝫ. ẽ enĩ cõiunctio exceptiua licet qñq; pro cõtinuatiua vſurpet̃.

Nice. grece: latine victoria dicitur. vnde nicephorus victorioſus quaſi ferens victoriam.

Nicander. nomen proprium. quaſi victor Uir.

Nicanor. pe. ꝓ. oris. genitiuũ facit pe. cor. nomẽ ꝓpriũ. q̃ſi victor

Nicator: victorioſus quo cognominat⁹ eſt ſeleucus: q̃ vt Apianus inquit in bello in ſyriacis ſemper inuictus extitit.

Nicolaus: nomen proprium quaſi victor populi.

Nicarchus. quaſi victor princeps.

Nicomachus. pe. cor. victor pugnę. Quo nomine dictus fuit pater Ariſtotelis philoſophi.

Nicomedes. pe. ꝓ. nomẽ proprium regis bithynię romanoꝝ amici q̃ olim raſo capite ſumpſit pileũ: ⁊ ſe romanoꝝ libertum vocauit. a quo Nicomedia.

Nicomedia ciuitas bithynię a Nicomede rege q̃ eã cõdidit appellata. Multi enĩ eodẽ noĩe ſũt vocati queãdmodũ ptolomęi ꝓp prioris claritatẽ. In huius ciuitatis villa magn⁹ Cõſtãtinus obijt. qui cum vellet ĩ iordane fluuio baptizari atq; idcirco hieroſolymã peteret morte ꝑuentus ab Euſebio nicomediẽſi ep̃o arrhianę ꝑfidię ſectatore baptizatus ẽ. Que res xp̄iani p̃ncipis fidẽ apud plerosq; in dubiũ vertit. Sed nõ ẽ veriſimile eũ p̃ncipẽ qui ꝑ oẽm vitaꝫ ſuã arrhiani dogmatis hoſtis fuerat in extremo ſpũ ei dementię conſenſiſſe quã ſummo ſtudio de ſuo impio prius eliminauerat.

Nicopolis: ciuitas epiri: a victoria Auguſti ſic appellata: qua Cleopatram ⁊. M. Antoniũ apud actiũ prelio ſuperauit.

Nicophanes. pe. cor. nomen pictoris quaſi vir illuſtris.

Nicoſtrata. q̃ſi victorioſa exercitu. Quo noĩe dcã euandri mr̃.

Niciteria. ſunt premia relata ex victoria vt torques. Iuuena. ⁊ Ceromatico fert niciteria collo. νικητηριον enim p̄mium victorię dicitur α νικω quod eſt vinco.

Nicia ⁊ nicea vtroq; mõ dr̃ ſꝫ Priſ. Et eſt nomẽ duarũ vrbiũ quorũ vna ẽ Gallię: alia Aſię ⁊ Bithynię metropolis. Niceam p̄mus Antigonus philippi fili⁹ cõdidit. ⁊ antigoniã noĩauit. Poſtea Lyſimachus a noĩe vxoris Antipatri filię niceã appellauit. vrbis ambit⁹ ſtadioꝝ. lv. fuit ĩ figura q̃drata ĩ cãpo ſita. hũit q̃ttuor portas ad rectos angulos eximio lapide q̃ circa mediũ gymnaſiũ poſit⁹ erat oẽs q̃ttuor portę cernebãt̃. Hęc iubẽte ꝯſtãtio famoſa illa ſynod⁹ celebrata ẽt trecẽtoꝝ ⁊ decẽ ⁊ octo ep̃oꝝ ⁊ ꝑfidũ Arrhij dogma reciſuꝫ fuit ẽt nicias nomẽ viri d̃ quo theocrit⁹: ⁊ zenobi⁹ ita ſcribit. ἢ τοι τεθνηκεν ἡ διδασκει γραμματα των μετα νικιου στρατευσαμενων ιεσ σικελιαν οι μεν ιστω λοντο.

Nicto. is. ad canes ꝑtinet cũ ſentiunt odorẽ leporũ ſeu ꝑdicum Feſtus. nictit vt canis ad odorãdũ ferarũ veſtigijs: leniter inganniens. Enni. nare ſagaci ſenſit voce ſua nictit vltraq;

Nicto. as. frequentatiuũ ẽ verbi niueo. es. Et eſt nictare oculorũ ⁊ alioꝝ membroꝝ. viſu ſępe aliq̃d conari. Ply. li. xj. pleriſq; v̄o nãle eſt vt nictare non ceſſent: quos pauidiores accepimus. Idem ibi. Grauiores alitũ inferiore gena cõniuent eędẽ nictant̃ ab angulis mẽbrana obeũte. Inde fiunt nictatio. ⁊ nictus. Cõpoſitũ eſt Adnicto. quod eſt iuxta nicto. Feſtus. Adnictat ſępe. leuiter oculo adnuit.

Nicotianus delicatius odoramentum ⁊ vnguentũ dictũ ab artifice probo Nicerote. Mar. Laudas pinguia nicerotiana.

Nidor odor ⁊ putor vſtrinę ⁊ rei vſtulatę vt apud Uirgi. lib. xij. Illi ingens barba relixit nidorẽq; ambuſta dedit. ꝓprie ẽt de carnibus aſſis in culina ⁊ cęteris epulis coctis dicitur ⁊ nidore ignis. Mar. paſceris ⁊ nigre ſolo nidore culinę.

Nideo. es. dui. Cuius cõpoſitũ eſt Renideo in frequentiori vſu Et mõ ſignificat ſplẽdeo. Sta. li. x. The. Emicat effigies et ipſa orichalca renident. Ply. li. xvij. Neq; in receſſu gẽmę aut in deiectu renidẽte. Modo redoleo. Hor. Nec mea renidet in domo lacunar.

Nidus: auiũ domicilium a nidore vt putatur q; ꝙ mali odoris ſint auiũ cubilia. Qñq; tñ nidus accipit̃ ꝓ ipſa aue: q̃ſi cõtinẽs ꝓ ꝯtẽto Uir. Ipſęq; volãtes ore ferũt dulcẽ nidus ĩmitibus eſcã. Qñq; ꝓ quodã vaſis genere a nidorũ ſimilitudine. Uar. Nymphaq; e lacuna fontiũ allata nidos ĩplẽt ⁊ nidi dñr ĩ q̃bus merces ĩ tabernis ſeꝑatim tenent̃. Mar. De primo dabit alterõue nido raſum pumice purpuraq; cultrum.

Nidulus. diminutiuũ. ꝑuus nidus. Gel. De auiculę nidulo.

Nidifico. as. nidũ facio. Uir. ſic vos nõ nobis nidificatis aues

Nidulor. pe. cor. idẽ qd̃ nidifico. Ply. li. xj. Aliud rurſus eoꝝ genus q̃ e fimo ingẽtis pilas auerſi pedibus volutãt: ꝑuoſq; in his ꝯtra rigorẽ hyemis vermiculos fęt⁹ ſui nidulant̃. Aliqñ Nidulari ẽ ouis ĩcubare. Uar. Prima dies deĩde illos q̃b⁹ halcyones hyeme ĩ aq̃ nidulant̃: eos quoq; ſeptem eẽ dixit

Niger ꝓprie fuſcus dr̃. eſt enĩ ꝯtrarius albo. ꝑ tranſlationeꝫ tñ ponit̃ qñq; ꝓ mortuo. Iuue. Inſtituitq; rudes melior locuſta ꝓpinquas. ꝑ famã ⁊ populũ nigros efferre maritos. Qñq; ꝓ noxio. Uir. Et nigris exeſa chelydris creta. Qñ ꝓ malo. Iuue. Nigꝝ ĩ cãdida vertũt. Solebãt. n. priſci qd̃ bonũ et laudabile erat: creta vel alba linea notare. Contra qd̃ turpe fuiſſet nigro ſignabãt. Uñ perſius. Queq; ſequẽda forẽt ⁊ q̃ vitanda viciſſim. illa prius creta mox hęc carbone notaſti.

Nigellus. a. um. diminutiuum quod eſt parum nigrum.

Nigredo: nigricies ⁊ nigricia. ipſe color fuſcus. vnde Ply. capillorum nigriciam dixit.

Nigror. ipſa nigredo. Ci. lib. j. de diui. Noctiſq; ⁊ nymborum occęcat nigror.

Nigreo. es. a quo nigreſco. niger fio. Claud. li. iij. nunc ſibi mutatas licet nigreſcere veſtes. Col. Oliue cum nigruerint ſereno cęlo diſtringere manu conuenit.

Nigro. as. nigrũ facio. vñ Denigro. as. Hierony. Denigrata eſt facies. Interdũ nigrare ẽ nigrũ eẽ Col. lib. vij. Parandi ſũt boues nouelli q̃drati magnis mẽbris. cornibus ꝓceris ⁊ nigrãtibus ⁊ robuſtis naribus reſimis patulis ceruice lõga. ⁊ toroſa: palearib⁹ amplis ⁊ pene ad genua ꝓmiſſis: pectore magno: armis vaſtis: capaci ⁊ tãq̃ꝫ ĩplẽte vtero. laterib⁹ porrectis. Lũbis latis. dorſo recto planoq; ẽt ſubiũgit clunibus rotũdis. cruribus ꝯpactis: ac rectis ſꝫ breuiorib⁹ poti⁹ q̃ꝫ lõgis: nec genibus ĩprobis vngulis magnis: caudis lõgiſſimis ⁊ ſetoſis piloſiſq;. corꝑe denſo breuiq; coloris rubei fuſciue tactu corpis molliſſimo Ply. li. ix. rube⁹ color nigrãte d̃terior

Nigrefacio. is. ⁊ nigrefio notę ſignificationis.

Nigrico. as. pe. cor. aliquãtũ niger ſum. Ply. lib. x. viribus pręcipua colore nigricans ſola aquilarum fętus ſuos alit: ideſt aliqua nigredine tincta.

Nigris fluuius eſt a quo nigretes populi cognominati ſũt. Dictus nigris ꝓpter ſolitudines nigri pulueris eminentibus ĩterdum velut exuſtis cautibus.

Nihilũ. ex nõ ⁊ hilũ cõponit̃ qd̃ ſig̃t vllũ. Ci. li. j. tuſ. Illud ſaxũ qd̃ ſiſyphus ſudans nitẽdo nec proficit hilũ. Sũt qui putent hilũ ſignificare illud qd̃ grano fabę adhęret. Alij pennę modulũ intelligi volũt ex quo nihilũ ⁊ nihil ꝑ apocopen. qd̃ ſignificat quãtitatẽ vt nihil vini habeo. Inuenit̃ ẽt ꝓ aduerbio negandi poſitũ. Ter. Nihil circuitione vſus es ideſt non inuenitur ẽt nihil indeclinabile ⁊ trium generum: quaſi qui ne hili quidẽ eſt hoc eſt nullius pretij aut vtilitatis.

Nihildum ideſt nondum. Ci. Caſ. Et q̃ꝫ q̃ꝫ nihildum audieramus nec vbi eſſes.

Nihilomin⁹. nõ minus. Cice. Figulo Tamen nihilominus eis cõficior curis vt ipſum qd̃ in vita peccare me exiſtimem.

Nil ſyncopatum eſt a nihil. ⁊ modo nomen eſt vt nil bonitatis habes. Modo aduerbium. Ter. in an. nil me fallis.

Nilus ęgypti fluuius. a nileo rege ſic dictus vel a nouo inferẽdo luto ꝙ ſua inundatione totam feracẽ reddat egyptũ Uñ Ser. nilũ dici exiſtimat q̃ſi νεον ιλυν. hoc ẽ nouũ trahẽtem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

limū quo oblimet. hoc ē limo obtueret egyptū ⁊ oppleat euſtathius īterp̄s homeri pariter ⁊ dionyſij libyci ī dionyſio ſic ſcribit ηροδοτος μεν λεγει του νει λου τας πηγας μη γίνωσκεσθαι διο ου δε αυτός εχει φασαι του του τας πηγας δωκω δε φησιν ουδε ουδεις ελ λήνων ετερο δε φασι του νη λου εκ των τῆς σε ληνη η τοι εκ των σε ληναιων ορων αγησθαι. Unꝰ ē ex maioꝛibꝰ totius oꝛbis fluuius. a q̄buſdā Seon dꝛ q̄ſi terra q̄ antea Melo vocabat̃. Hꝫ ſeptē hoſtia. Uirg. Et ſeptē gemini turbāt trepida hoſtia nili. Noīa hoſtiarū hec ſunt. Canopicū bolbiticū Sebeniti cū pheneticū: Mendeſicū. Tanicū. ⁊ peleuſiacū: Naſcit̃ in mōte inferioꝛis mauritanie nō lōge ab oceano ſtagnante ibi lacu: quē vocāt hilidē: deinde condit ſe itinere aliquot dierum rurſumqꝫ erūpit alio lacu maioꝛe in mauritania ceſarienſi. Iterūqꝫ arenis receptus per deſerta. xx. dierū ſpatio fertur ad ꝓximos ethiopas ⁊ denuo pꝛoſilit fonte qui niger dicit̃. Inde africā ab ethiopia medios ſecās ethiopas. ſic pleraſqꝫ inſulas facit quarū clariſſima eſt Meroe. cuius Metropolis ēt Meroe vocat̃. Poſtq̄ ſe aquis oībus auxit nilus appellat̃. Deniqꝫ mitis hoſtijs fertur ī mare egyptiū: egyptiqꝫ inferioꝛē partem dextra leuaqꝫ diuiſus amplexu ſuo ꝯterminat. Canopico hoſtio ab africa. Ab aſia peleuſiaco. pꝛopter qd̄ aliqui egyptū īter inſulas poſuere ita ſe diuidente nilo vt triquetiā terre ſignum faciat. Idcirco multi egyptū. Δ. grece lr̃e ſilr̃itudine delta vocauerūt. Augetur Nilus certis diebus mirū īmodū ⁊ per totā ſpatiatus egyptū fecundiſſimus innatat anilus fiunt adiectiua Niloticus. a. um. vt nilotici piſces. Et niliacꝰ pe. coꝛ. a. um. Mar. Niliacis pꝛimū puer hic ſit natus in oꝛis. Nili quoqꝫ apud veteres pꝛo foſſis in ludis circundatis pꝛo ſeptis ſiue: pꝛo cānalibus aquarum aliunde deductarum quos romani intra domos deducebant. Uide in dictione euripi.

Nimbus repentina ⁊ p̄ceps pluuia: Ponitur ⁊ pꝛo uēto. Uirg. Nimboꝛum impatria loca feta furētibus hauſtris eoliā venit. Interdum pꝛo nube qua dij ſolent in terras deſcendere Lucil. Cum nimbo celitus deſcendit iuppiter. Et nimbꝰ vaſis genus quo vina vnguenta ⁊ alij liquoꝛes funduntur. Mar. A ioue qui venit miſcenda ad poculo largas fundet nimbus aq̄s: h̄ tibi vina dabit. Hinc nimboſus. a. um. Uirg. Fluctu nimboſus oꝛion. i. pluuioſus ventoſuſue.

Nimis ⁊ nimiū nomē loco aduerbij augendi ⁊ pꝛo vitio dicuntur: ſignificatqꝫ plus ſatis. Ter. Ne q̄d nimis. Dicitur ⁊ Nimis. a. um. vt nimius laboꝛ exhaurit vires.

Nimirū aduerbiū ꝯfirmādi hoc ē ſine dubio certe Pōt ēt ſolui vt dicat̃. Nimirū nō ē mirū. nam ni ſignificat ne, ⁊ ne. ſignificat non vt. Plau. Ne vult. ꝓ nō vult. Aliq̄n ad reſpōſionē adhibetur. Quinti. Demus id quod nullo modo fieri poteſt ideſt ingenij doctane ſtudij peſſimo atqꝫ optimo viro vter melioꝛ dicetur oꝛatoꝛ nimirum qui homo quoqꝫ melioꝛ.

Niniue. pe. coꝛ. vꝛbs Aſſyrioꝝ quā edificauit. Aſſur egrediens de terra Senaar a nino rege ſic dicta vt ſcribit Aug. Eſt et alia ciuitas iudeoꝝ in angulo arabie quā nūc coꝛrupte niniuen vocāt ⁊ in genitiuo niniues facit. Unde Aug. lib. xv. ci. dei. Niniues ciuitatis magne ninus belli filius cōditoꝛ nomen ex illius nomine deriuatum eſt: vt animo niniue vocaretur. Et populi in ea habitantes Niniuite pe. pꝛo. dicuntur

Ningo. is. vl̃ ninguo. is. xi. Priſ. ninguo quoqꝫ ninxi vn̄ ⁊ nix. ſicut a duxi dux. a rexi rex. Uirg. li. iij. Interea toto non ſecius equore ninguit. Sunt ēt qui ninguo a ningue cuius noīatiuus eſt ninguis qd̄ antiqui pꝛo niue vſurpabāt. Lucr. Albas effundere ningues: Apul. in pꝛimo herma. Aſpa hyems erat. oīa ningue canebant. nunc dicimus nix.

Niguidus. a. um. idē quod niuale ꝙ ninguibus abundat.

Niobe nomē filie tātali ſoꝛoꝛis pelopis vxoꝛiſqꝫ amphionis q̄ in ſaxū verſa ē ex doloꝛe: vt poete fingūt cū ex fecundiſſima matre ad oꝛbitatem redacta extinctos vidiſſet filios filiaſqꝫ oīs quos Apollo ⁊ diana ſagittis ꝯfixerāt q̄ in ſaxū verſa dꝛ q̄m ex nimio doloꝛe attonita obmutuit ac veluti lapideſcens malis diriguit. a Sta. ī ſyluis. Sylpileia mater dicta niobe q̄m facta ſaxea turbine vēti ī ſypilū patriā rapta eſt vbi fixa cacumīe mōtis liquit̃ ⁊ lachꝛymis ēt nūc marmoꝛa maneāt.

Niphates. pe. pꝛo. Scythie fluuius. Quo ēt noīe dictus ē mōs armenie ex quo Tigris naſcitur vt refert Stra. Uir. Addā vꝛbes aſie domitas pulſumqꝫ niphatē. dictus niphates. a niuibus απο της νιφα λος.

Niptra dn̄r lauacra. α νιπτω. quod ſignificat lauo. quo noīe dicta eſt tragedia pacuuij quā allegat Ci. li. ij. tuſ.

Niſi. dictio exceptiua. Uide ſupꝛa in dictioe ni.

Niſſa vꝛbs q̄ ad mediterraneā iacuit ſupꝛa Trallis ad oꝛiētē. ⁊ maxima ex ꝑte mōti accubuit toꝛrente quodā diuiſa qui cōuallē efficit. Et hac fuerunt Apolonius ph̄s ſtoicus panetij familiaris. ⁊ Menecrates Ariſtarchi diſcipulus. ⁊ riſtodemus eius filius. quē valde ſenē iuuenis admodum audiuit Stra. Itē Soſtratus ariſtodemi fr̄. ⁊ alius ariſtodemus eiꝰ conſobꝛinus qui magnanimum pōpeium erudiuit.

Niſeus: locus in media in quo pulcherrimi eq̄ naſcebantur.

Niſee nom̄ nymphe. Uir. niſee ſpioqꝫ thaliaqꝫ cymodoceqꝫ.

Niſyrus. pe. coꝛ. ꝑua inſula nō lōge a Co. in q̄ optīa vina fiunt

Niſus. nomē regis Megarenſiuꝫ: q̄ vt in fabulis fert̃ in auem ſui noīs ꝯuerſus fuit. Uir. li. j. Ge. appet liquido ſublimis in aere niſus. hic alio nomine halietus dicitur.

Niſus. a. um. participiū eſt a nitoꝛ eris.

Nitoꝛ. eris. nixus. ⁊ niſus. Et eſt niti conari qd̄ vernacula lingua dicimus pōtare. Uir. Poſt valido nitēs ſubpondere ſaginus axis increpat. interdū firmare ſuſtētare. Uir. Ille vides pura iuuenis qui nitit̃ haſta. ꝑ tranſlationē. Ci. Tueris vnus in quo nitit̃ ciuitatis ſalus. i. ſuſtineat̃. Interdū ambulare. Pac. Ardua ꝑ loca agreſti ac trepidāte gradu nitit̃. Interdū volare. Uir. li. iij. hūc pꝛimū ꝑibus nitens cyllenīꝰ alis cōſtitit. Interdū. Fulciri. Ci. lib. j. off. Eſt igit̃ adoleſcentis maioꝛes natu vereri: ex hiſqꝫ deligere optimos ac ꝓbatiſſimos quoꝛū cōſilio atqꝫ auctoꝛitate nitant̃. i. fulciant̃ gubernent̃ inſtituant̃. Huius cōpoſita ſunt Annitoꝛ: Cōnitoꝛ. qd̄ eſt totis viribus nitoꝛ. Ci. li. iij. offi. Quare q̄ꝫtū cōniti aīo potes q̄ꝫtū laboꝛe cōtēdere ſi diſcendi laboꝛ ē potiꝰ q̄ꝫ voluntas tm̄ fac vt efficias. Enitoꝛ perio. Plau. ī am. Geminos Alcumena enitit̃. Uar. li. ij. de re ruſ. Faciēdūqꝫ ſepta ſecreta ab alijs quo enitētes ſecludere poſſis: itē q̄ coꝛpoꝛe egro. Aliq̄n eſt cum conamine abſoluoꝛ. Un̄ enixe dn̄r mulieres q̄ ꝑtus doloꝛe leuate ſūt. Itē eniti ē extra vel ꝑfecte opari. perficere. Sal. in Jug. Ab adoleſcentia ita ſe enixū vt ab optimo quoqꝫ ꝓbaret̃. i. ꝑfecte exercitū vel opatū. Col. li. ij. Sed nec imedia ꝑte verſure cōſiſtat detqꝫ requiē in ſūma vt ſpe ceſſandi totū ſpatiū hos agilius enitat̃. i. exaret ꝑficiat. Hic enixe aduerbiū qd̄ ⁊ enixū dꝛ. Ci. ego illos malos ⁊ audaces ſꝑ enixū cōtra foꝛtunas atqꝫ honoꝛes huius oꝛdīs oīa feciſſe ſentio. Innitoꝛ. ihereos firmoꝛ. Col. li. vj. Quo plus ſolis medie arboꝛes q̄bꝰ vitis applicata ⁊ religata īnitit̃ accipiant. Hie. ad iulianū vidit ſcalā de terra vſqꝫ ad celū ⁊ deſuꝑ inītēte dn̄m vt laſſis manꝰ poꝛrigeret. Obnitoꝛ. cōtra nitoꝛ obluctoꝛ induroꝛ obfirmoꝛ. Uir. li. iij. Ge. verſaqꝫ ī obnixos vrgent̃ coꝛnua vaſto cū gemitu ꝯtra obluctātes. Aug. li. ij. ci. dei. Quoꝝ dicta ꝯtraria ſi totiēs velimꝰ refellere quotiēs obnixa frōte ſtatuerūt nō cogitare qd̄ dicāt dū quocūqꝫ mō noſtris diſputatiōibꝰ ꝯtra dicūt hic aduerbiū Obnixe qd̄ ſig̃t cū conatu īſtāter q̄ꝫtū poſſibile ē ꝯtra conantē. Ter. in an. Pedibus manibuſqꝫ obnixe oīa facturū. ꝑnitoꝛ valde nitoꝛ. Ser. ꝑnix ꝑſeuerās a ꝑnitēdo tractū ē. Renitoꝛ ꝯ nitoꝛ. Hier. ad Julianū. Si huic ꝯſilio nr̄o vl̃ amicꝰ vl̃ aſſecla vl̃ ꝓpinquꝰ renititur: ⁊ te ad delicias reuocat ītelligito eū n̄ ꝯ tua aīa ſꝫ de ſuo vētre cogitare Subnitoꝛ ſuffulcio. Uirg. li. iij. ꝑuo philotete ſubnixa petilia muro. Aliq̄n ē ſurſuꝫ nitoꝛ. Cecil. li. anna. ea latini ſubnixo aīo ex victoꝛia ꝯſiliū ineunt. ⁊ habent pe. pꝛo.

Nixus. a. um. participiū. Nixus. us. nomē. ⁊ ſignificat partum Uir. Haud fetus nixibus edunt.

Nixurio. is. pe. coꝛ. nixurij. niti volo ſeu cupio aut conoꝛ facere. Nigid. Nixurit q̄ niti vult ⁊ ī conatu ſepius aliq̄ re ꝑpellitur

Nitoꝛ: ſplendoꝛ ī quacūqꝫ re dꝛ. Ci. in Cato. Tū lyſandrū ītuētē purpurā

tem purpurā eius ⁊ nitoreʒ corporis.ſ.Cyri.Col.li.ij.Uex ex
his maxime ſerendū qđ robus dicū ⁊ pōdere ⁊ nitore pſtat
Niteo.es.nitui.ſplēdidus cultus politus ſum:hinc niteſco niti
dus fio.Cōpoſita ſūt eniteo:qđ eſt extra:ſeu valde niteo per
tranſlationē vo enitere ſigt celebrē eſſe.Ci.lib.iiij.ad heren.
Nūc hoc ſigni eſt ipſos artis ſcriptores non putaſſe vnū po
tuiſſe in oibus elocutiōis ptibus enitere:hinc Eniteſco.Sal.
Poſtremo ceſar bellū exoptabat vbi vtus eniteſcere poſſet
Interniteo in medio niteo.Ply.Tunc.n.tellure internitent:qꝛ
his vētis maxime arene mouent̄. Et habent pe.cor.
Nitidus.a.um.ſplendidus.Col.lib.ij.Far.quod appellat̄ clu
ſinum candidioris ⁊ nitidi coloris:hinc nititidas.Actius for
me nititidate precharus regi.
Nitido.as.nitidum facio.Col.lib.xij.Ferramenta deterſa niti
dentur:atqꝫ rubigine liberentur.
Nitedula:aīal muris exigui genus:ſicut docet Ser.Ci.pro ſex.
Ut illa ex vepreculis extracta nitedula remp.conaret̄ arro
dere eſt:⁊ nitedula cicindela que noctu lucet.
Nitria.egypti regio:⁊ nomē duaꝝ vrbiū ſupra Memphim.
Nitrū.vt qdā putāt a nitria vbi naſci ſolet:dr hoc nō multū di
ſtata ſalis hamoniaci ſpē qđ nōnulli exiſtimāt eē ſalis gnꝰ.
Sicut enī ſalē in littore maris feruor ꝯficit ſolis durādo in
petram aquas marinas ita in nitria vbi eſtate pluuie plixio
res tellurē īfundūt:ardor nimiꝰ aqs excoquit in petrā ſali ſi
millimā:ſʒ nihil gelidi rigoris nihil ſalſi ſaporis hñtem: q̄ tñ
iuxta nām ſalis durare ī caliditate:⁊ nubiloſo aere fluere ac
liqueſcere ſolet.Sūt q̄ dicāt nitrū apud medos caneſcētibus
ſiccitate ꝯualibꝰ fieri.Ply.li.xxxj.Sal.⁊ nitrū ſulphuri ꝯco
ctū in lapidē vtit̄.Et itē liquatū coquētes ex eo vaſa faciunt.
Et nitro medicine ſiūt ⁊ ſordes veſtiū corporūqꝫ lauantur.
vnde apud Eſaiam.Si laueris te nitro ⁊ multiplicaueris ti
bi herbam borith maculata es iniquitate tua coram me.
Nix quaſi noua.greci enim νεον.nouū dicunt. Antiqui tamen
Ninguis.is. declinabant.
Niueus.a.um.quod eſt ex niue vt maſſa niuea:licet quandoqꝫ
pro candido ponatur.
Niualis ⁊ hoc niuale eiuſdem ſignificati vt aq̄ niualis.Se.Qui
aquā niualē frugibꝰ ſane ⁊ arboribꝰ fecūdā diceret: ſʒ hoibꝰ
potu nimio in ſalubrem eſſe.Col.lib.iiij.Niuale celum dixit
quod ſepe niues inducit.Ait enim celum porro neqꝫ niuale
vinea:neqꝫ rurſus eſtiuoſum deſiderat.
Niuatus.a.um.quod eſt niue refrigeratum.Sue.in nero.Re
fotus ſepius calidis piſcinis:ac tempore eſtiuo niuatis.
Niuoſus.a.um.Locus in quo ſunt frequentes niues.
Niueo.es.xi.ctum.a quo conniueo.vide in dictione nicto.

N ante O

Nos.nas.naui nātū cū cōpoſitis.Uide in dictiōe nato natas.
Nobilis:q̄ſi noſcibilis:a noſco.Uñ ⁊ p noto ponit̄.Uirgi.Eſt
locus italie medio ſub mōtibꝰ altis nobilis.Sic illuſtris egre
gius īſignis precipuus ſingularis cognitiōis nō meriti ⁊ lau
dis noīa ſūt:qꝛ tā de flagitioſis q̄ʒ de claris dici inueniunt̄.
Uñ ⁊ p digno ⁊ excellēti in q̄cunqꝫ re ponitur ſiue bona ſiue
mala.De bona:vt cū ad gñis dignitatē referf̄.Salu.Nobili
gñe natus fuit.De mala.Liui.Nobilis ille clade romana lo
cus.Mar.Nobilis hec eēt pietatis rixa duobus.i.excellens
⁊ digna noticia.Hinc nobilitas que ē gñis vl' alterius rei ex
cellētia ⁊ dignitas.Col.lib.iiij.Deprehendi pōt nobilitas in
guſtu:his contraria ſunt ignobilis ⁊ ignobilitas.
Nobilito.as.nobilē facio:dignitatē addo:decoro.Apul.Quem
nō excellētia gñis ſed mores virtuteſqꝫ nobilitauerunt. Ali
q̄n notū facio.Ci.li.ij.offi.Teſtis eſt phalaris cuius eſt p̄ter.
ceteras nobilitata crudelitas:huius cōpoſitū eſt denobilito
quod eſt vitupero.Teren.in eu.Tu iam pendebis qui ſtul
tum iſtum adoleſcentulum denobilitas flagitijs.
Noceo.es.cui.nocitum.Nocere ſigt obeſſe.Col.li.ij.Nō noce
bit ei nocturnis roribꝰ alijſue ex cauſis dū a pecore ⁊ auibꝰ
vindicet̄.Sigt ēt a maleficio nō abſtinere:vñ nocentes dñr
q̄ iniuriā aut maleficiū:cōmiſerūt.Innocētes qui ab oī iniu
ria ⁊ maleficio abſtinēt.Innocētia integritas.Sal.Ubi que
metellus agebat ex nūcijs accepit ſit ⁊ de īnocētia ſua certior
roma factꝰ diffidere.At tū demū verā deditōeʒ facē conatꝰ ē.
Nocuus q̄ nocet.Innocuus q̄ nō nocet.Qñqꝫ tñ paſſiue ſumit̄
Noctua.auis. a tpe noctis dicta quo canit vel volat . Prouer
bium eſt.Noctuas athenas portas ac ſi diceret̄.Aquā mari
iungis.Ferūt enī noctuaꝝ maximā copiā athenis eſſe.
Nocticorax ſeu nycticorax.coruus nocturnus interp̄tat̄: nigra
auis ac ſola clamās ⁊ nocte volat.Nictos νυκτος:nox lati
ne dr.Hiero.in deutro.Tanq̄ʒ diuerſa inter ſe ponit.noctuā
nocticoracē ⁊ veſpertilionē:ſʒ corrupte ſic dicit̄ nā Suidas
νυκτικοραξ εἶδος ὀρνέου ἐρημικοῦ ὅτας οἰκουμέ
νας φεύγων τοῦ οἰκίων ταῖς ἐρήμοις.
Noctiluca.pe.p.dr luna q̄ noctu lucet.Quo ⁊ noīe dictū eſt aīal
pūū qđ eſtate dū volitat lucet.Alio noīe nitedula appellet̄.
Noctiuagus.pe.cor.qui nocte vagatur.
Noctu p nocte noīal'r vtebant̄ antiq̄.Quadrigarius.Conuenit
ſenatū noctu mľta domū dimitti.Plau.ī mene.haud falſum
euenit ſōniū qđ noctu hac ſomniaui. Noctu vo aduerbium
ſigt p noctē.Sal.Diu noctuqꝫ laborare feſtinare.Aliqñ nox
p noctu:vt ē ī.xij.tabulis.Si nox furtū factū ſit ſi ī aliqs occi
ſit:iure ceſus eſto.vbi ī actiuū dixerīt ab is:⁊ occiſit p occidit
Nocturnus.a.um.quod eſt noctis:vt nocturna lux . Sic a die
diurnus.Claud.Omnia que ſenſu voluuntur vota diurno
tempore nocturna reddit amica quies.
Nocteſcere eſt obtenebrari. Furius . Omnia nocteſcunt tene
bris caliginis atre.
Nodus pprie ligatura q̄ nō facile ſoluit̄.Uñ enodo.as. A cuiꝰ
ſiľitudine nodus in arbore dr groſſior ille q̄ſi callus vbi ve
luti colligati ſimul rami eſſe apparebant.Col.li.iij.Eius imā
partē quā ī terrā dimiſſurus es acutiſſima falce iuxta nodū
rotūda plaga amputato:hinc eſt vetus illud prouerbiū. No
dum in ſirpo:queris per trāſlationē vo nodus accipitur pro
enigmate ſeu qōne aliqua difficili. Et nodus in exercitu dr
denſa peditūʒ multitudo:q̄ non facile poſſit reſolui. Nodus
herculis dicitur in quo neqꝫ principium neqꝫ finis conſpici
tur quaſi indiſſolubilis ſit.A nodus fiunt.Enodis. In eno
dabile.Internodium.Nodulus diminutiuum:a quo aliud
nodellus.nodoſus.a.um.quod multos habet nodos.
Nodo.as.nodos facio:ligo innodos.Lac.de opi.deus igit̄ ſoli
damēta corpis q̄ oſſa dñr nodata ⁊ adiuncta inuicem neruis
alligauit atqꝫ ꝯſtruxit.Uirg.li.iiij.Crines nodant̄ in aurū:
Huius cōpoſita ſūt Enodo:qđ nodatū erat ſoluo:p trāſlatio
nē ſigt declaro expono.Gel.li.j.Ad hūc modū Julianus eno
dabat diiudicabatqꝫ veteꝝ ſcriptoꝝ ſnīas quas apud eū ado
leſcentes lectitabāt.Ci.li.ij.ad heren.Deinde ꝯrie legis eno
dabimus voluntatē ⁊ eam trahemus ad nr̄e cauſe cōmodū
Interdū Enodare eſt ſine nodis qui in arboribus ſūt facere
Col.lib.vj.Que vlmus appoſitione vñ puenerint leuiſſime
virge falce debent enodari.Cōnodo ⁊ innodo ſunt eiuſdem
ſignificationis cum ſimplici.Et habent pe.pro.
Noegeum:a nuculi genus cādidi.vnde etiā pro candido q̄ñqꝫ
ponitur.Liui.Lachrymas de ore noegeo terſit.
Noes fluuius thracie in iſtrum fluens.
Noeole:papille q̄ ex faucibꝰ capraꝝ depēdēt barba ſirilū vocat̄
Nome vlcera que depaſcunt:vorantqꝫ ſcđo corpus.
Nomades.pe.cor.ppľi in ſcythia europe:quoꝝ vita oīs ī paſcē
dis gregibus habetur.Sūt etiā ppľi in ethiopia:vt Ply. lib.
vj.ſcribit Hero.nomades ⁊ troglodyte ⁊ ſcythe ⁊ hunnorū
noua feritas ſemicrudis veſcūtur carnibus.Dicti nomades
a verbo greco νεμω quod eſt paſco.
Nomen quaſi nouimē a noſco qꝛ noticiā faciat:nā per id q̄cq̄d
noīamus agnoſcit̄.Uel nomē dr notamē. Aut a greco qđ ē
ὄνομα abiecta o.Et hʒ multas ſignificationes:quaꝝ vna ta
le eſt q̄ ineſt appellatiōi reꝝ oīuʒ eſt.n.Nomē ppriū vocabu
lū ſinguloꝝ.Uir.Cui noīa mile mille nocendi artes.Idē no
mē aui referēs priamus.Uerba āt nr̄a reꝝ noīa ſunt vt ſalio
curro:vtiqꝫ his oībꝰ noībꝰ res ſignificant̄.vñ is ſapiētiſſimꝰ
iudicatus eſt q̄ rebus noīa impoſuit.Uñ oē qđ loquimur.i.